

כתובות נ-ב

עניין: הון ועושר בביתו

מהרש"א ח"א

הון ועושר בו' זה הלומד תורה בו'. הדמיון צוה הלמד ומלמדה למי שיש לו עושר ונותן ממנו לדיקה שאינו חסר כלום אבל הוא מוסיף ברכה כמ"ס ובחנוני נא בזאת וגו' כן הלמד תורה ומלמדה לאחרים הוא אינו חסר מתורתו אבל הוא מוסיף לו לימוד כמ"ס הרבה למדתי בו' ויותר מתלמידי גם הלימוד לאחרים יהיה כלדיקה שניתנה בחנם כמ"ס ואני נתתי וגו' מה אני בחנם אף אחס בו' ומאן דמפרש לה זה הכותב תורה בו' המקרא מתפרש יותר כפשוטו לענין ממון ואמר ומשאלין לאחרים היינו בחנם בדרך לדיקה ולא שוכרין לאחרים:

דברי שאול לבעל השואל ומשיב
דף כי הון ועושר צניתי ולדקחו עומדת לעד זה הכותב
 ספרים ומשאלין. סכוינה עפמיש האלשיך לפרש
 שהון ועושר נשאר אחר מות האדם צניתי אחריי אבל
 לרקחו סקינל מלוח ומעשיז זה נשאר לעד ולפי"ז זה
 שנישא ונותן צוה שכוח ספרים ומשאלין ללמוד וכמו
 היום אחס שמדפיקים ספרים כל שמכוונים למען זכות
 בית ישראל לזה נשאר הדיקה עיי העושר הזה ודריק:

עיון יעקב

הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד ר"ה ור"ח חד אמר זה הלומד תורה ומלמדה. הא דמוציא המקרא מידי פשוטו ומה שפרש"י בזה שאין הממון כלה ואעפ"כ צדקתו עומדת לעד קשה מהיכי תיתי שיכלה הממון הא מלח ממון חסר ויש מפזר ונוסף עוד ואפשר לומר משום דקשה איך קאמר וצדקתו עומדת לעד הא עבירה מכבה מצוה כדאיתא בסוטה [כא]. להכי מוקי בתורה כי אין עבירה מכבה תורה כדכתיב [שה"ש ח] מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה להכי קאמר וצדקתו עומדת לעד:

בן יהוידע

שם. הון ועושר צניתי ולדקחו עומדת לעד, ח"א זה הלומד תורה ומלמדה. כ"ל בס"ד הטעם דקרי להורה בשם הון ועושר, כי תורה שבכתב חמשה ספרים, ותורה שבפי"פ ששה סדרים, והתורה ניתנה לנו מסוד הבינה, שיש בה חמשים שערים, ולכך התחילה צני"ת הרי זה גרמו צלותיות הו"ן, ולכך נקראת הו"ן, וכל זה הוא בחלק הגולה אך יש לנו עוד תורה בחלק הסוד, ולזאת מכנה בשם עושר כי סוד במלואו כזה סמ"ך וי"ו דל"ת עולה מספר עושר: